

TÄHEKE

NR.3 1966



JURI RANT

KOOLI POISS

„Tere!”

„Tere-tere!”

Kasvataja vaatab: ukse juures seisab poiss, näol lai naeratus. Kooliriided seljas, täheke rinnas, valge paber sõrmede vahel.

„Lapsed, Peep tuli meile tunnistust näitama!”

Esimesena vaatab kasvataja. Tubli, väga tubli! Kolm nelja, teised numbrid on viied.

Siis vaatavad Mart ja kaks Urmast. Möödunud aastal olid nad Peebu kõige paremad sõbrad. Praegu on ka. See ei tähenda midagi, et Peep käib juba koolis.

Mis siis koolis uudist? Oi, palju on uudist. Pioneerid korraldasid koonduse, õpetasid esimese klassi oktoobrilastele huvitava mängu. „Hiirelõks” on nimi.

Veidi hiljem käib see mäng juba lasteaias. Peebul on täpselt meeles, mida keegi peab tegema.

Koolipoisil on alati midagi uudist. Ükskord vaatasid lasteaialapsed uut „Tähekest”. Ilusad lõbusad pildid, ainult ei saa aru, mis on nende alla kirjutatud. Sõnad olid veerimiseks liiga pikad. Parajasti astus Peep sisse. Näidati temale.

Vurr-vurr-vurr-vurr! Eks sa näe, Peebul lugemine käes mis käes! Teine kord esines Peep lauludega. Sedapuhku päris pisikeste toas. Nende ees, kes kuulates veel põrandal istuvad. Kolm laulu laulis, kõik selge tugeva häälega.

Ja veel üks lugu. Vana aasta lõpul ehiti lasteaias nääripuud. Näe, kus pahandus – elektriküünlad ei hakka põlema! Kasvatajal päris mure. Peep astus lähemale. Katsus ühte pirnikest, seadis teist. Ise räägib:

„Niisugused värvilised kuusepirnid on kõik järgemööda juhtme küljes. Kui üks hakkab põlema, süttivad teised ka.”

Oligi sedamoodi. Varsti näärikuusk tuledes. Kasvatajad imestavad:

„Kust sina elektriasju tead? Esimeses klassis neist veel ei räägita.”

„Aga vahetunnil koridoris küll räägitakse,” kostab Peep kavalalt. Kui mina Tallinna 86. Lastepäevakodus käisin, oli Peep parajasti seal. Utlesin talle:

„Seda, et sul lugemine selge, kasvatajad juba rääkisid. Aga kuidas läheb tähtede tegemine?”

„Päris hästi,” arvas Peep. Ja kirjutas kinnituseks oma nime. Siin see on:

PEEP PUDEL



*Lumememme
runingriigis*

J. KATŠAJEV

Sel aastal juhtus minuga imelik lugu. Teggin õue paksu lumememme. Ühel öhtul vaatasin juhuslikult aknast välja. Järsku tundus mulle, et memm liigutas end. Pigistasin hämmastusest silmad kinni. Kui need jälle avasin, oli minu imestus veel suurem – memme enam õues polnudki! Tormasin tänavale. Umbes kolmekümne sammu kaugusel valendas imelik kogu. See oligi minu lumememm! Jooksin talle järele, et teada saada, kuhu ta läheb. Memm astus pikkamööda edasi ja hakkas siis ähki-



Illustreerinud L. HÄRM

des mäkke tõusma. Tüki aja pärast jõudis ta suure kalju juurde. Seal seisis imelikud kujud – valged ja tüsedad nagu jäätisemüüjad.

„Uustulnuk! Uustulnuk!“ karjusid nad rõõmsalt minu lumememme nähes ja vehkisid oma lühikeste paksude kätega.

„Aga kes see on?“ küsis järsku kõige pisem ja näitas luuaga minu peale.

Hetk hiljem olin sisse piiratud. „Inimene!

Inimene!“ hüüdsid lumememmed. „Viime ta kuninga ette.“

Mitu tosinat lumememme ja lumetaati haaras mind kätele ja kandis mind kuhugi. Varsti olin suures saalis. Seal kõik säras ja hiilgas. Jääpurikatest troonil aga istus lumememmede kuningas.

Kuningas noogutas mulle armulikult, palus istuda ja midagi jutustada.

„Vaata, et sa kurba lugu ei räägi!“ hoia-

tas mind keegi õukondlastest. „Tema Kõrgus võib nutma hakata, ja siis on kõik läbi!“

Lugesin kuningale luuletusi ja rääkisin talle oma pinginaabrist, kes jõi möödunud nädalal ära pool pudelit tinti.

Kuningas naeris valju häälega, ent küsis siis:

„Mis see tint on?“

Selgitasin. Kuningas ohkas ja kaebas: „Aga minu kuningriigis on kõik kirjaoskamatud. Isegi mina...“ Endal läks porgandist nina veelgi punasemaks ja õukondlastest hüüdsid kooris:

„Teie Kõrgeausus! Anume teid, ärge nutke!“ Kuningas vihastus ja käskis õukondlastel lahkuda. Kui saal jäi tühjaks, võttis kuningas krooni peast ja plaksutas käsi. Kaks lumememme kandsid sisse jääst laua. Mis seal küll kõik oli! Sõin kümmet sorti jäätist, jääpurikaid, magusaid lumehelbeid ja lumeželeed.

Siis ütles kuningas:

„Tead – jää meie juurde! Teen sinust oma esimese ministri. Sööd ainult jäätist.“

„Ei ole võimalik, Teie Kõrgeausus!“ vastasin. „Pean homme olema koolis. Meil on kontrolltöö...“

Kuningas ohkas ning tema nina läks jälle väga punaseks ja vesiseks.

„Teie Kõrgeausus, ärge nutke!“ ehmusin omakorda.

„Rumalus!“ löi kuningas käega. „Selle mõtlesid välja minu õukondlased. Nad kardavad, et nutt sulatab mu südame. Aga minul polegi südant.“

Seejärel plaksutas kuningas uuesti käsi ning käskis õukondlastel mind koju juhatada.

Kaua aega murdsin pead, kuidas ma õieti koju jõudsin. Võib-olla töid mind lumememmed oma kätel? Aga kodus ma olin. Hea seegi, et nüüd tean, kuhu kaovad sooja kevade lähenemisel lumememmed. Nad põgenevad öösel oma kuningriiki – Sinise Jää maale.



ÜLEANNETU KROKODILL

Tehase kunstnik Maie Mõtte ja lukksepp Sulev Kaarep nuputavad, kuidas kummist pardipoegi toota.

Illustreerinud V. HURT

Sulev Kaarep on Merivälja elanik. Kui suvel päike paistab kuumalt ja meri meelatab suplema, on tema kodurannas alati palju inimesi. Ta peatub sageli vees mängivate laste juures. Vaatab nende tegevust ja alustab juttu:

„Noh, kas ujumine saab selgeks?“

Ühel päeval sumas rannavees väike tüdruk täispuhutava krokodilliga. Roheline kummist elukas oli tüdrukust kaks korda pikem ja temast jagu saada oli raske.

„Krokodill ujub kogu aeg eest ära!“ kurtis tüdruk.

„Proovi minna rinnuli talle peale,“ õpetas lahke onu. „Ehk siis läheb sul temaga ujumine paremini.“

Tüdruk proovis. Krokodill pööras ennast vihti! ümber. Tüdruku pea kadus korraks vee alla ja jalad hakkasid õhus siputama. „Paistab, jah, et krokodill on üleannetu. Selle vigurivändaga ei saagi korralikult ujuma õppida,“ arvas onu ja kõndis edasi. Üleannetust krokodillist mõtles Sulev Kaarep ka oma töökohas. Tema ongi üks neist, kes lastele kummist mänguasju valmistab. See on suur vabrik, kus ta töötab. „Tegur“ on vabriku nimi ja asub Tallinnas. Kui kõik need mängukannid, mida vabrik teeb, ühtekokku paneks, siis saaks ikka naljaka loomaia küll! Siin on kavala näoga rebaseid, naervaid jänkupoisse, lontis kõrva-dega kutsusid, kangekaelseid eesleid, lõbusa näoga ahvipärdikuid, karujõmme, hirvi, parte... Aga pärast seda lugu, mis rannas juhtus, krokodille enam ei tehtud. Sulev Kaarep nuputas välja hoopis ujumiskoti, millel võib istuda ja labidakestega sõudes sõita. Ja ujuma õppida on sellega palju parem.

Et kõik need kummist loomad ja linnud oleksid lastele headeks mänguseltsilisteks, aga mitte üleannetud, nagu oli krokodill, küllap selle eest kannab onu Kaarep hoolt ka edaspidi.

BERNHARD LUNDEN

Pidupäev

Meie käime tipp-tipp-tipp,
igapähe käes on lipp.
Eemalt paistab tornitipp,
kus on just seesama lipp.

Hea rohi

Kui su meel on must ja mõru
ümbes suu on nutuvõru,
ära nuta märjaks tuba,
sest ma rohtu teangi juba!

Auto korda sea siis,
mängubaasist vea siis
mängusokolaadi,
mängusokupraadi,
mängukoorejäätist
ja koorem mänguväetist
ja koorem mängutorti
ja mänge iga sorti –

peitust ja kula
ja koorem ula-ula
ja koorem kullilöömist
ja koorem lullilöömist
ja koorem pillerkaari
ja koorem viimast paari
ja koorem keerukuju
ja koorem rõõmsat tuju.

Ja ongi kõik,
ja ongi kõik!
Sul täis on terve maja
just seda,
mis sul vaja.



Illustreerinud J. PALM

Jussi suss

Jussike pai,
Jussike pai,
kuhu su teine
sussike sai?

Oh sind, va Jussi,
su sokk läheb vussi,
kui sa ei leia
kadunud sussi!

Ilus vaikne unetund

Jonnipunni
me ei sunni
unetunnil
magama.

Liiga palju,
liiga palju
peaks me taga
pragama.

Kuluks otsa
unetund,
mitte keegi
ei saaks und.

Kui punn ei karda
kukkumist,
las proovib
püsti tukkumist.

Abimees

Meie rühma Minni
ei saa nööpe kinni.

Lahti jääks tal kleidike,
kui Ants ei aitaks veidike.

Ants aga ongi pai laps,
aitab kohe krips-krips.

Loosaid kilde

Kasvataja tuleb lasteaiastega jalu-
tuskäigult ja ütleb Jürile, kes lohakalt
kõndides komistab ja kukub:

„Vanasõna ütleb: „Hooletus ees, õnne-
tus taga.““

Aarne mõtleb ja küsib: „Kasvataja, kui
teie oleksite uue sõna õelnud, kas
siis Jüri oleks püsti jäänud?“

On joonistamise tund. Lapsed joonis-
tavad kassi.

Kasvataja: „Miks sa, Ahto, oma kassil
pea viltu joonistasid?“

Ahto: „Ta ju jonnib ega kuula minu
sõna.““

Jaanus: „Onu, kas te olete trollibussi-
ga sõitnud?“

Onu: „Ei ole veel.“

Jaanus: „Aga mina olen. Ta sõidab
palju kiiremini kui teised bussid, selle-
pärast et tal on sarved peas.“

Kasvataja ohkab ja lausub: „Küll on
selle ajaga häda, vägisi kaob käest
ära. Täna jälle metsa minna ei saa.“
Natukese aja pärast märkab kasva-
taja, et Jaanus nagu midagi otsib.

Kasvataja: „Mis sa, Jaanus, seal kapi
taga kohmitsed?“

Jaanus: „Aega otsin, aga kuskilt ei
leia kätte!“

Kasvataja: „Kuule, Peeter, sa ajad
oma pajupilli pirinaga mul kõrvad
peast ära.“

Peeter vilistab veel valjemini.

Kasvataja: „Sa ei tee väljagi, mis ma
sulle ütlesin?“

Peeter: „Aga ma tahan nii väga näha,
kuidas teie kõrvad kõndima hakka-
vad!“

L. Raudsik



Nõukogude Liidus sajab kõige rohkem Batumis. Seal võiks aasta jooksul maapinnale koguneda üle 2 meetri sügavune veekiht.

Maailma kõige vihmarikkam paik asub Põhja-Indias Himaalaja mäestiku jalamil. Seal sajab mõnel päeval nii ohtrasti vihma, et maapinnale võiks tekkida meetrisügavune veekiht. Aasta jooksul sadanud vihmast võiks koguneda 11 meetri sügavune veekiht. Rängalt sajab vihma ka Lõuna-Ameerikas Amasoonase jõe madalmikus. Aastast 9 kuud ei ole seal ühtki kuiva ilma. Lõuna-Ameerikas Paraná jõe lähedal on paik, kus vihmased üldse ei lakka. Selle põhjuseks on kose kohal hõljuvad suured veeauru-pilved, mis tuulega jõest eemale kantakse ja siis vihmata alla langevad. Maailma kõige kuivem koht on Lõuna-Ameerikas asuv Atacama kõrb. Seal on maa-ala, kus kümnete aastate jooksul ei saja tilkagi vihma.

Rohkem kui pool inimese ja looma kehast koosneb veest. Higistades ja toitu seedides väljub ööpäevas inimese kehast umbes 2–3 liitrit vett. Igas toiduaines on vett ja peale selle juuakse piima, kohvi, teed. Süües ja juues saab inimene kehast väljunud vee asemele niisama palju vett tagasi.

Maismaaloomad sisaldavad vett vähem, veeloomad rohkem. 1 kg raskuse kala kehas võib olla kuni 800 g vett. Loomadest kõige rohkem vett on meduusis. Selle merelooma õhukese läbipaistva kilega kaetud keha koosneb peaaegu tervenisti veest.

Loomad joovad vett väga palju: lehm – 6 ämbritäit, hobune – 4 ämbritäit ja siga ämbritäis ööpäevas. Kaameli janu on õige suur. Selle kustutamiseks joob ta korraga 4–5 ämbritäit vett. Kõrbes rännakul viibides joob mõni suur kaamel kuni 10 ämbritäit vett ja seejärel võib rännakut jätkates elada 3–4 päeva hoopis joomata.

Meetri pikkune pirnipuu imeb mullast pool ämbrit vett ööpäevas. Kui pirnipuu on suureks kasvanud, joob ta 30 ämbritäit vett ööpäevas. On taimi, mis tarvitavad vett vähem. Näiteks päevalill joob kogu kasvuajal ainult 4 ämbritäit vett.

Viljadest sisaldavad kõige rohkem vett arbuus, apelsin, kurk, tomat, kapsas. Kõige vähem vett on taimeseemnetes.

1 kg raskuses värskes leivas on umbes 480 g vett. Sai ja sepik sisaldavad vett vähem. Toiduainetest kõige vähem vett on margariinis, võis, mees, seapekis. Kuivas kohas hoitud suhkur ei sisalda vett peaaegu üldse.

"TÄHEKESE"

LOOMAAED

Sinikael-part

Milline kirev sullekuub tal on! Jätab mulje, nagu oleks ta siia sattunud kusaigilt kaugelt lõunamaalt, kus linnud on nii värvirikad. Kuid sinikael-part on Eesti kõige tavalisem lind. Ta elab meil isegi talvel. Kevadel armastavad sinikaelad mängida ja teineteisega võidelda. Kaelad õieli, tungivad nad üleujutatud jõeluhtadel teineteise kallale, peksavad tiibadega vett, sisisevad nagu maod, prääksuvad ja ajavad üksteist taga. Sinikaelad on lõbusad linnud. Nad tunnevad rõõmu ke-

vade saabumisest. Mänguajal leitakse paariline, kellega valitakse välja tulevane pesakoht. Hiljem aga on tore näha vaikes jõeäärusel udusulis pardipoegi ema järel ujumas! Talve tulekul lendab osa parte lõunasse, osa jääb meie jäävabadele veekogudele talvitama. Talvel kipub sinikaeltel toitu napiks jääma. Kui sinu kodu lähedal jõel või allikal talvitab sinikael-part, abista neid: vii neile toidujäätmeid, kartuleid ja viljateri. Vaevatasuks näed sinikaelu päris lähedalt, sest nad harjuvad sinuga kiiresti ja muutuvad lõpuks täiesti julgeks.



HELJO MÄND

Kadunud pall

Mu pall on hall,
mu armas pall,
mu triibuline kummipall
on vana,
väsinud
ja hall.

Sa varem olid lõbus pall
ja hullasid
ja hüppasid
ja kergelt-kergelt keksisid,
siis aga ära eksisid
ja ma ei leidnud sind.

Mu vaene pall,
mu mõlkis pall,
sa olid ära terve talv
ja kükitasid lume all
ja igatsesid mind.

Sa külmetasid lume all
ja ma ei otsind sind!

Rengi Taavil, sellel kehvapoolsel rannamehel, kes alati oma jõukust ja väge kiita armastas, oli ilusate roheliste tuttidega nahkne tubakakott. Selles hoidis ta inglismanni tubakat. Tubakakott oli Taavil igal pool kaasas ja ta armastas seda ikka välja võtta ning näidata. Oma piibutobi ta kotist ei toppinud, ei pakkunud seal ka teistele. „Ega inglismanni tubakat või igasuguse piibu sisse pannagi,“ seletas ta. „Sihukese jaoks peab olema saksa roosipuust piip nagu mul tagakambri seina peal. Kellel õiget piipu ei ole, ei see saa inglismanni tubakast õiget maiku kätte. Mina tõmban teist iga laupäeva õhtu pärast sauna, kui puhas särk ka seljas.“

Õigupoolest oli kotis kallist inglismanni tubakat ainult pisuke näpuotsatäis, ja rohkem polnud seda seal kunagi olnudki. Selle näpuotsatäie pistis poejuut tubakakotti pealekauba, siis kui Taavi ikka nagu kahevahel oli, et kas raatsib koti eest seda hinda maksta, mida juut küsis. Tubakat vaadates arvas Taavi lõpuks:

„Ma võtan selle koti pealegi ära. Las teised näevad ka, kui rikkalt Rengi Taavi elab: inglismanni tubakas kohe iga päev kotis.“

Kord talvel oli Taavi koos paari omaküla mehega merejäläl kala püüdnud. Jää sisse olid raiutud augud. Ei tea nüüd, kas jää oli ülearu libe või komistas Taavi ise, aga juhtus niisugune õnnetus, et mees kukkus jääauku. Ehmatusega ei mõistnud ta eslotsa muud, kui hulpis külmas

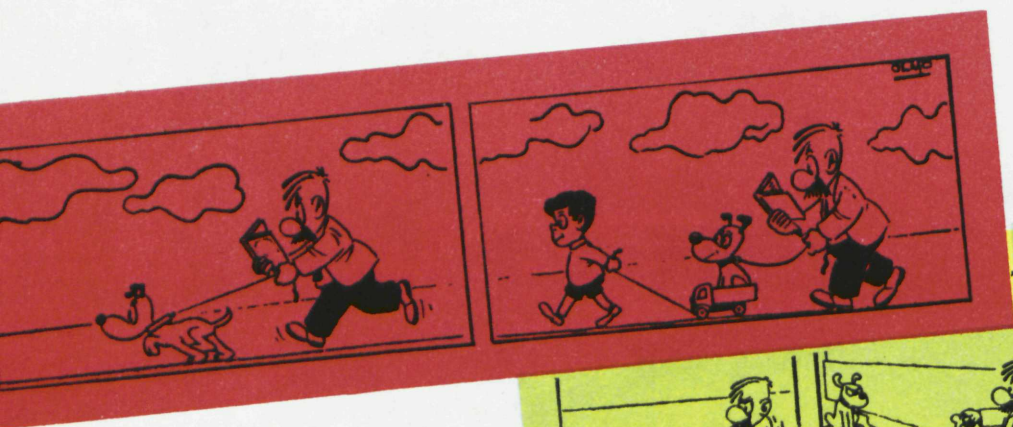
Aino Pervik

RENGI TAAVI TUBAKAKOTT

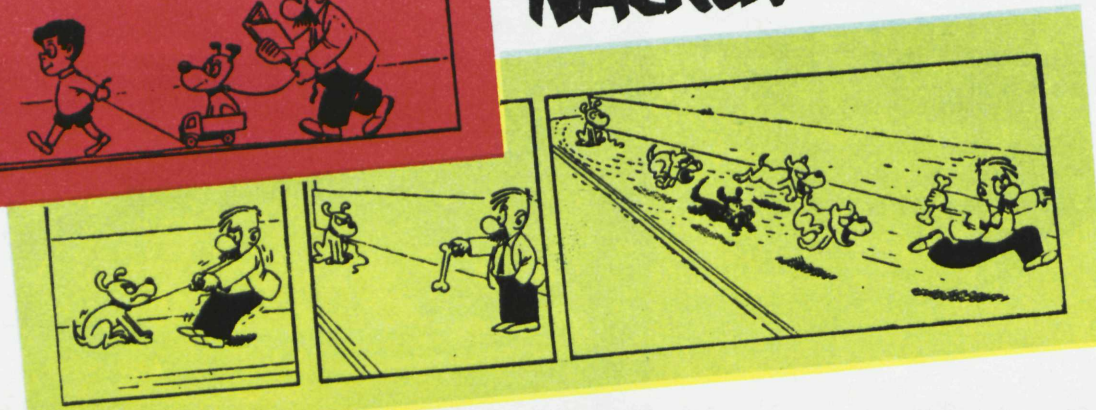


Illustreerinud H. SAMPU

vees ringi ja kisendas kõigest kõrist appi. Teised mehed olid tükk maad eemal hobuste juures. Taavi katsus jää peale tagasi ronida, kuid sellest ei tulnud midagi välja. Jääserv oli libe ja Taavil polnud kuskilt kinni võtta. Raudkülm vesi



NAERU!



8

IRA LEMBER

Lennukisõit

Mina sain sõita TU-ga,
Tallinnast Moskvasse TU-ga!

Ma enne starti
vähe kartsin,
et kui ta järsku kukub!



hakkas liikmeid kangeks kiskuma. Saapad ja paksud talvevatid imbusid vett täis ning läksid raskeks. Taavi tundis, et viimne tunnike hakkab tulema. Teised tõttasid küll eemalt appi, aga Taavil oli olemine juba õige vilets. Ta ei usku-

Siis läksid kõrvad lukku
ja lahti jäi suu –
sest õhku tõusis TU!

Põld paistis kõrgelt
kui maleruut,
maja veel pisem
kui koerakuut.

Teed olid kriipsud,
jõed olid kriipsud.

Mu kodu paistis täpina.
Ma lehvitasin rätiga –
ehk õuest saab
mind näha taat.

nud, et jaksab niikaua vastu pidada, kuni sõbrad pärrale jõuavad. Surm oli mehel silma ees. Viimase jõuga pistis ta käe põue ja kiskus sealt oma toreda tubakakoti välja. Oleks ju ilmatu kahju, kui niisugune uhkus merepõhja läheks. Ilusasti asetas ta tubakakoti jääaugu servale ja hüüdis ise täies vaardis lähenevatele meestele: „Hüvasti, vennad, minul nüüd minek käes!“ Seejärel seadis Taavi end vee alla vajuma.

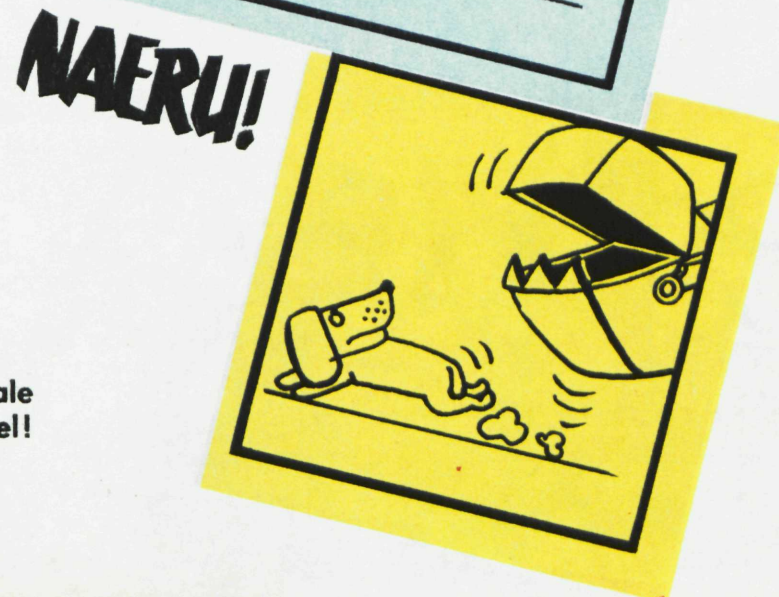
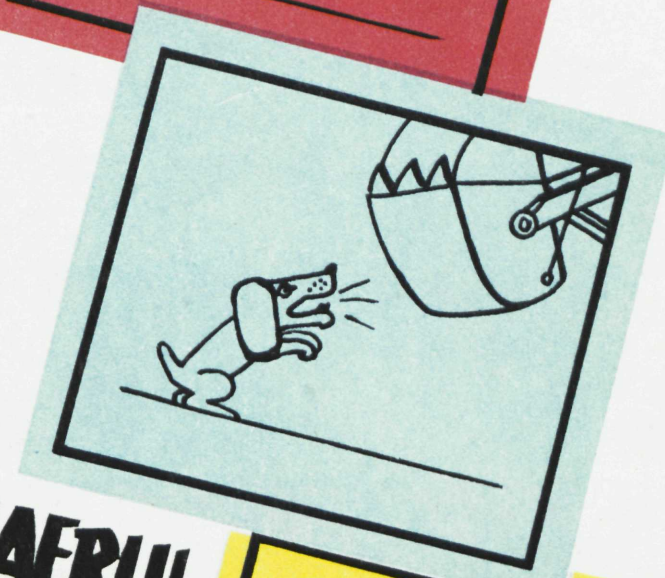
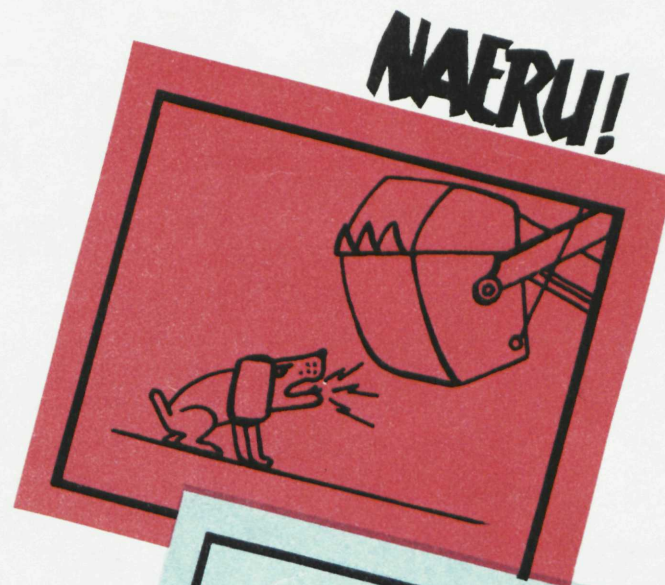
Kuid sügavale ta vajuda ei saanudki, sest jalad puutusid kohe põhja ja pea jäi veest välja vaatama. Sattus olema madal koht. Vaat enne pinnal uiberdades ei märganud Taavi vee sügavust proovida. Nüüd polnud enam muud, kui oodata sõbrad ära. Need tõmbasid mehe august välja ja andsid talle kuiva kasuka ümber.

Kui esimene ähm juba mööda sai, tähendas Tooma Kusti:

„Selle hirmu ja ehmatus peale kuluks paar mahvi seda inglismanni tubakatki ära. Eks sul ole ju hea meel ka, et hing sisse jäi.“ Taavi ainult sülitas korra Kusti jutu peale ja lausus:

„Mis hirmu või ehmatus seal nüüd ka oli: lips – jääauku, lips – august välja! Näe, tubakakott jäänud päris kuivaks. Ei mina tea muust heast meelest kedagi!“

Ja ta pistis oma ilusate roheliste tuttidega tubakakoti jälle tasku tagasi.



Ent kõige rohkem
meeldis mulle
teate, kes?
Stjuuardess!
Sest heldelt iga sõitjale
aerokomme tõi ta teel!

HARRI JÖGISALU

Kanalas

Sass ja Jass käisid vanaemal kanalas abiks: iga päev pärast kooli tunnikese.

Tööd jätkus: alusturvast ümber kaevata, ahju kütta, juurvilja lahti lõigata, mune korjata ja pakkida.

Loetud munad lõi vanaema arvelaual kokku ja kirjutas kastid raamatusse.

Kord küsis Sass:

„Kas sellest on kasu ka, et me Jassiga siin tööl käime? Ehk ei maksaagi teistega nii palju jännata?“

„Eks mul ole kergem. Ja küll kanad töövaeva tasuvad, ärge seda kartke!“ muigas vanaema pudrusegajat tööle pannes.

„Millal nad maksavad, tahaks näha saada?“ usutles Jass.

„Kas sa siis ei tea, millal on palgapäev: kuu lõpul, kui töö näha ja kokkuvõtte tehtud.“

Miks poisid palgapäeva ei teadnud!

Ühel õhtul, kui töö parajasti käis, astus esimees kanalasse.

„Jõudu!“ soovis ta nii valjusti, et kuked jäid kuulatama.

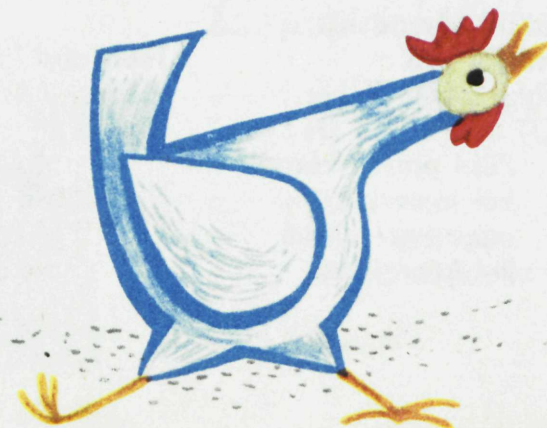
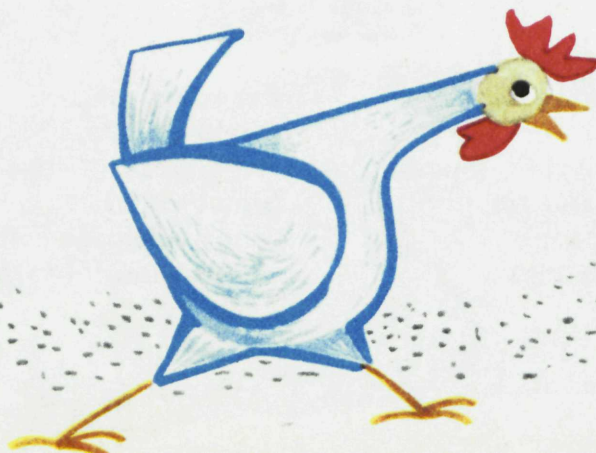
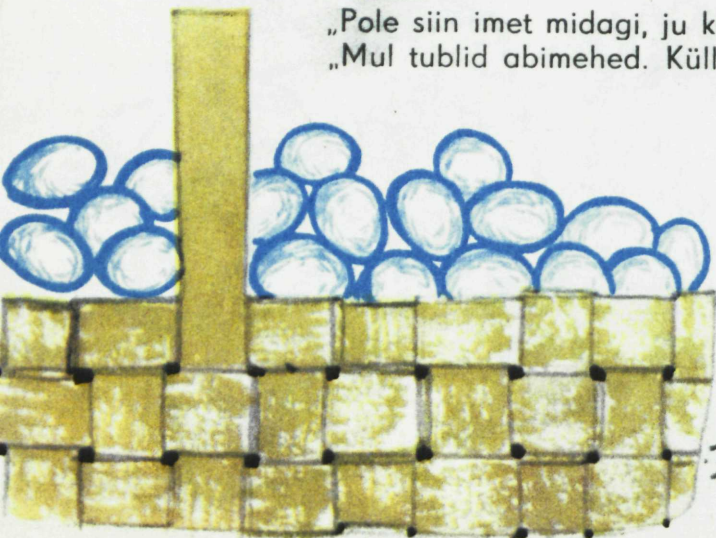
„Tarvis jõudu!“ oli vanaema nõus ja andis külalisele kätt.

Esimees raputas kämmalt ka Sassil ja pistis viis pihku Jassile.

„Tulin vaatama, mis imet siin tehakse. Raamatupidaja rääkis, et sel kuul tuleb kana kohta viis muna rohkem. Olete terves rajoonis esimesed!“

„Pole siin imet midagi, ju kanad maksavad võlga!“ kostis vanaema.

„Mul tublid abimehed. Küll need viis muna on poiste vaeva eest!“



Maoriid

... Tuul ajas paate üle Vaikse ookeani. Kuid ookean ei olnud sugugi vaikne, vaid tormine. Hiigellained tõstsid paadid üles tohutusse kõrgusse ja paiskasid alla tohutusse sügavusse. Ent pruunid, mustade juustega mehed, kes oma pruunide, mustade juustega naiste ja lastega istusid paatides, ei kartnud. Nad purjetasid väikestelt ookeanisaartelt kaugele uut elupaika otsima. Kulus palju päevi, võib-olla nädalaid.

võib-olla kuid – siis nähti silmapiiril maaviirgu ja selle kohal valget pilvevina. „Ao tea roa!” hüüdsid pruunid inimesed rõõmsalt. Nende keeles tähendas hüüatus: „Pikk valge pilv!” Nii nad jäidki nimetama kaht teineteise lähedal asuvat suurt ja mitut väiksemat saart. Need saared said pruunide inimeste, maoride uueks kodumaaks.

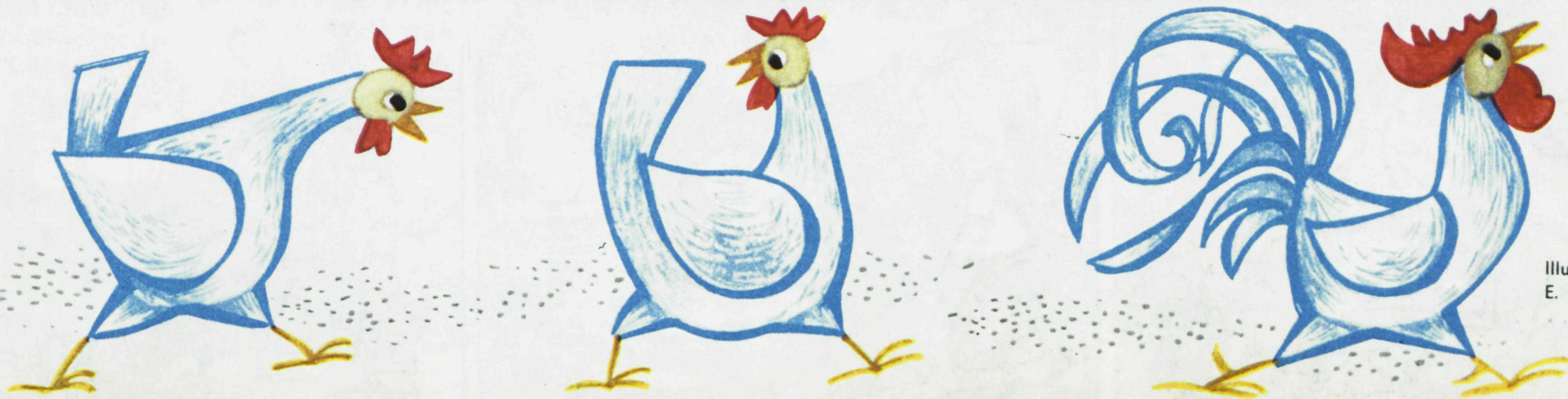
Maoorid püüdsid merest kalu. Pidasid loomadele jahti metsades, kus kasvasid hiiglakõrged ja -jämedad okaspuud ning inimesest pikemad sõnajalad. Endistest elupaikadest oli kaasa toodud magus kartul ja teine mugulvili – taro. Neid hakati põldudel kasvatama. Õpiti toiduks tarvitama ka kohalikke taimi. Maoorid olid pärit troopikasaartelt, kus aasta ringi paistis palav päike. Uuel kodumaal aga muutusid talveilmad nii jahedaks, et paljalt ei saanud enam olla. Ka vihma sadas sageli. Siis avastati taim, millest maorinaised õppisid ropsima sitket kiudu ja kiust kuduma nii tihedat kangast, et vihmavesi läbi ei tulnud. Kangast tehti inimestele riideid ja sandaale, kangaga kaeti onnide seinad ja katused.

Läks mööda mitu-mitusada aastat. Kord nähti merel suuri purjelaevu ja saartele tulid valged inimesed. Maoride „pika

valge pilve maa” nimetati nüüd Uus-Meremaaks. Valged inimesed võtsid maoridelt metsad ja põllud ning hakkasid mägedes kaevandama punast metalli, mida nad kullaks nimetasid. Siis ehitasid valged inimesed maoride maale oma suured toredad linnad... Nii võib tänapäeval Uus-Meremaal jutustada iga maoor. Nende elumajad ja rietus on nüüd niisamasugused nagu valgetelgi. Lapsed käivad koolis. Olgugi et üheks õppeaineks on maoori keel, õpitakse kõiki tarkusi siiski inglise keeles. Kas nii ei unune vanad rahvapärilised? Ei, rahvapärilisi antakse edasi põlvest põlve. Ka see vana naine (pildil), kelle lõug ja huuled on siniseks tätoveeritud, et ilusam oleks, kammib laiali oma valgeks muutunud lokkis juuksed, seab pea ümber mustri lindi, mille vahele torkab linnusule, paneb selga kirjud rahvariided, ja hakkab siis lastele jutustama ennemuistseid lugusid: „Tuul ajas paate...”

EINO TALI

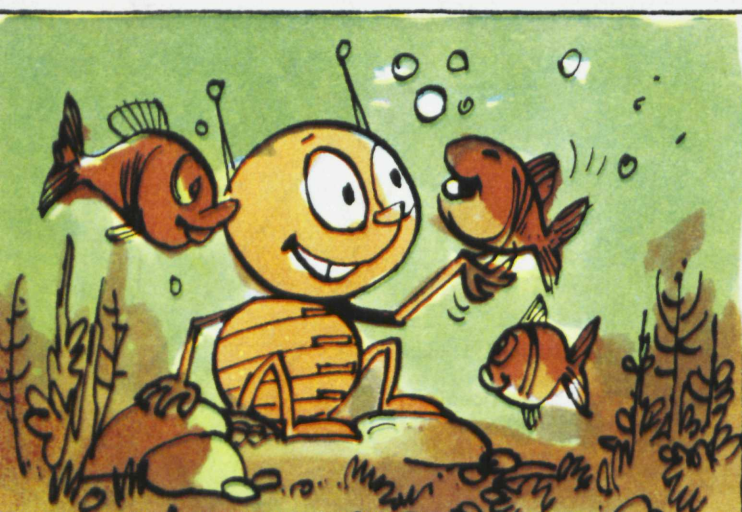
Uus-Meremaal on tuldpurskavaid mägesid, leidub kuumaveeallikaid, millest paljudest purskub kõrge veejuga – geiser. Pildil näed ilusates rahvariides maorinaist, kes vannitab last allika soojas vees.



Illustreerinud
E. PIKK

YIU-PIU koosmosest

Jutustanud A. RAMMO
Joonistanud E. VALTER



TÄHELEPANU! KINNI
PIDADA KAKS POI-
SIKEST: ÜKS ON
MASKERAADIKOS-
TÜÜMIS JA SARNA-
NEB PISUT ROBOTIGA!
TEINE....

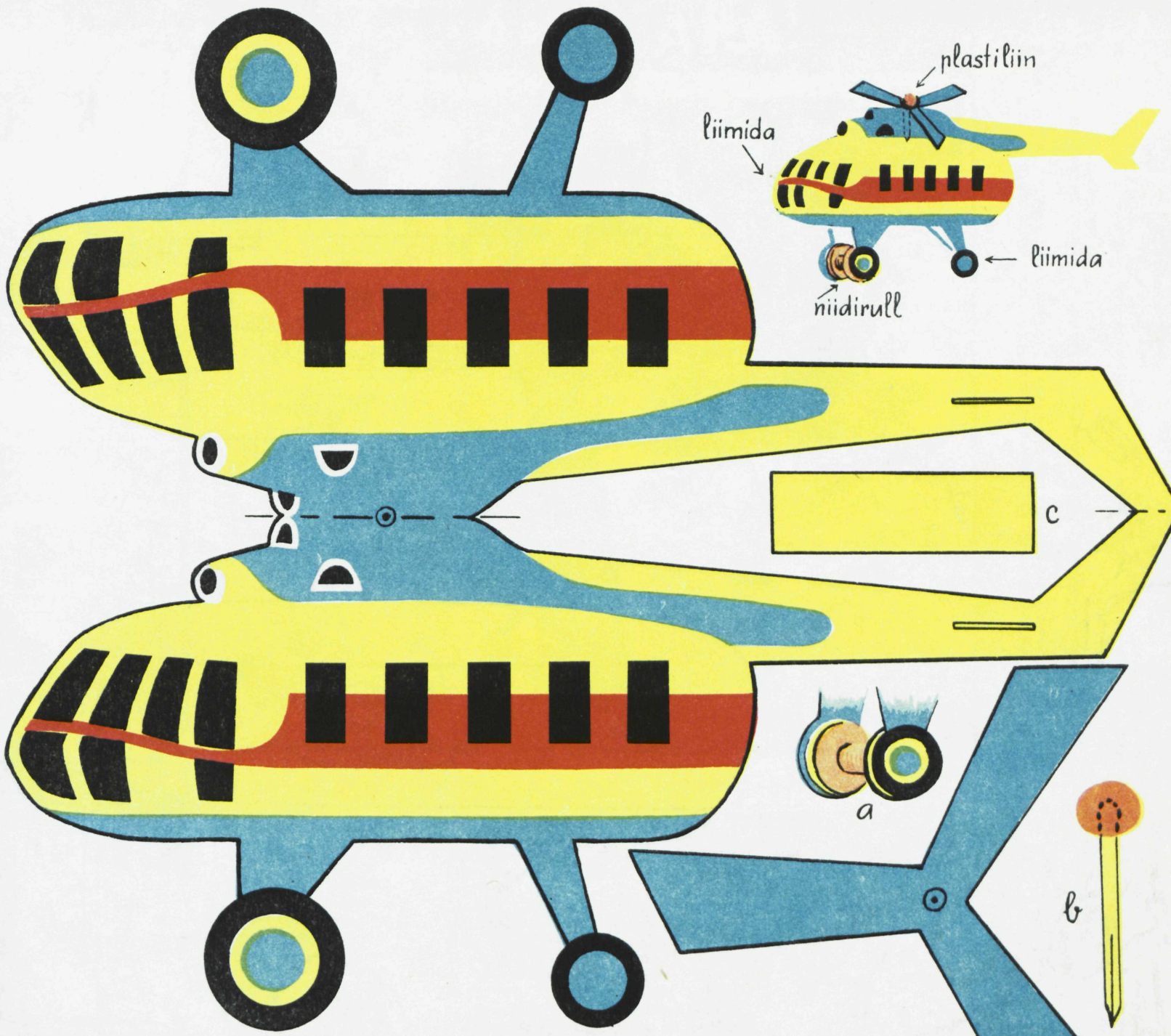


MINA UJUSIN VÄLJA,
AGA TIU-PIU VIST
UPPUS ÄRA...



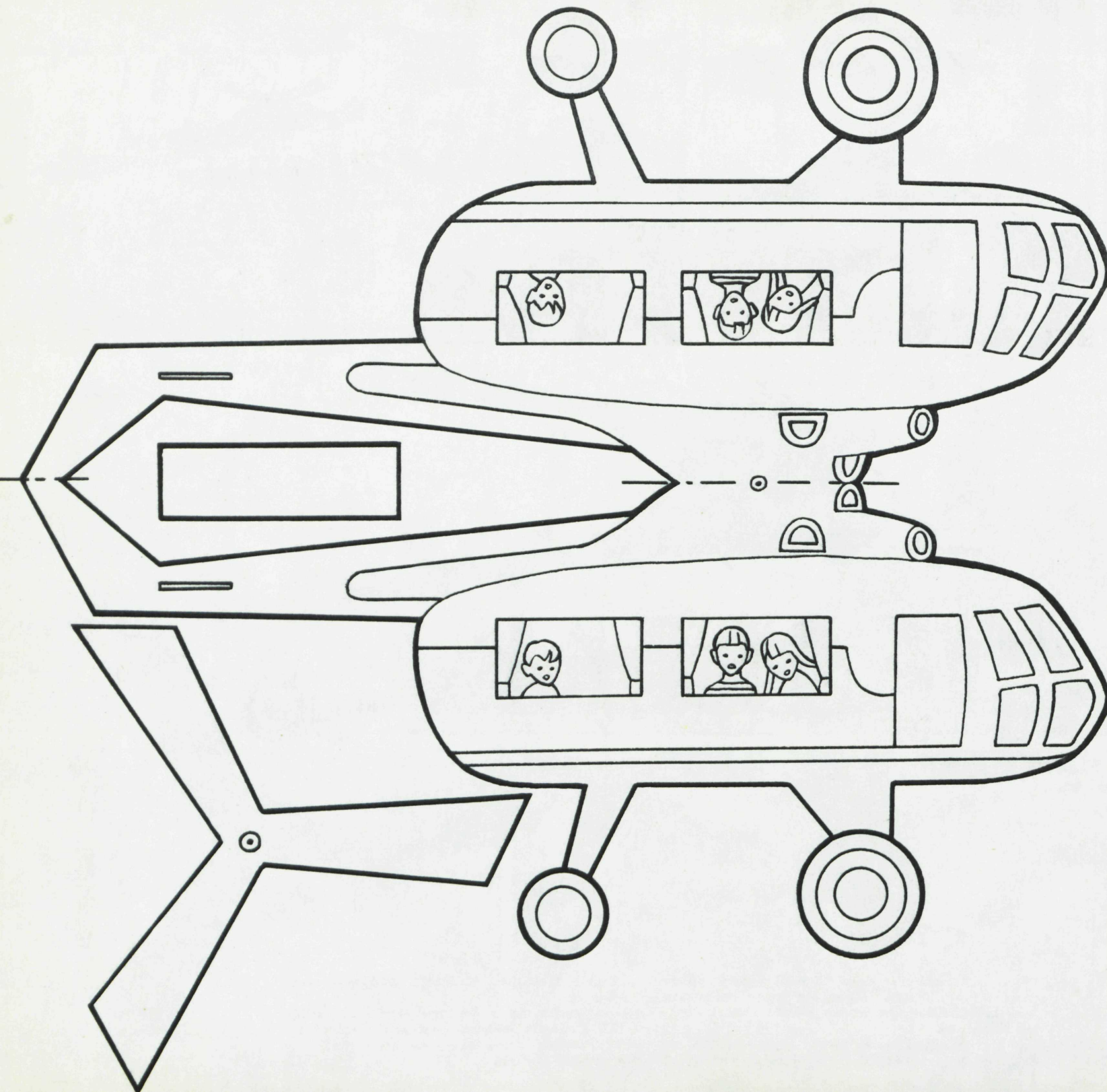
(JARGNEB.)

SEDA SINIST JOONT MOODA LÕIKA VALJA KÕRVALOLEV KÄSITÖLEHT



Lõika helikopter välja ja murra punktiirjoont mööda pooleks. Helikopteri ninaosa ja tagumised rattad liimi kokku. Esirataste vahele kinnita liimiga niidirull (joonis a). Tiiviku kinnitamiseks torika terava otsaga tuletikk tiiviku keskelt ja helikopteri katusele sõõriga märgitud

kohtadest läbi. Tikku otsa suru plastiliinist kuulike (joonis b). Helikopteri tagaosale tee sisselõiked saba (joonis c) jaoks. Kui sulle meeldib teist värvi helikopter, siis värvi joonistuse teine pool oma soovi järgi ja jätta see väliseks pooleks.



Vihase lapse pilkeks

Eesti rahvalaul

Kes see meil on vihane?
Viiu meil on vihane,
vihane ja vingune,
torune ja tossune!
Mis meil täna keedeti?
Hiirerasvaga herneid,
kassirasvaga kapsaid,
soerasvaga suurmaputru¹.
Kes see kargas maitsema?
Viiu kargas maitsema –
ja põletas suu ära.
Viskas kulbi kolka,
oma emale otsa,
pereemale perra –
ise jooksis nurka.
Nirr-närr nurka,
lehmakellad laupa,
kassikellad kaela,
penikellad pihku,
hiirekellad juukse!

Suisu suuremaks

Eesti rahvalaul

Suisu, lasta, suuremaks,
kasva, lasta, kangemaksi,
pisut-pisut pikemaksi,
ölekõrre kõrgemaksi,
tangutera targemaksi,
leivaraasu raskemaksi.

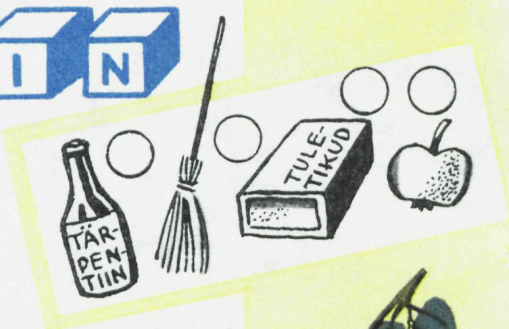
¹ Suurmapuder – tangupuder.

KARENIN



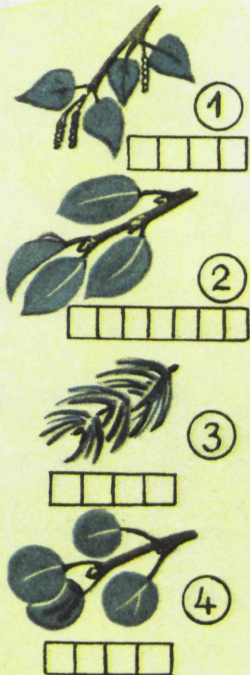
NUKU NIMI

Nukk tahab teada oma nime. Missugused kolm pakku peab ta selleks rivist välja lööma?



MITU INIMEST?

Tiina sai sünnipäevaks karbi värvipliitseite ja kustutuskummi. Ta joonistas kohe ilusa pildi. Siis tahtis Tiina uut kummi proovida ja kustutas pildilt maha kõik inimesed. Kui palju neid oli? Mida nad tegid?



SÖÖR JA NUMBER

Kunstnik joonistas nelja puu oksakesed. Ulal aga on nende puude saadused. Kui sa oled ära arvanud, missuguste puude oksakestega tegemist, kirjuta tühjadesse sõõrdesse õiged numbrid.

ARVA ÄRA!



LUMISES METSAS

Keda nendest loomadest võid sa talvises metsas kohata?

KES SAAVAD PREEMIA

Mäletate, lapsed, „Tähekeses“ nr. 11 ja „Tähekeses“ nr. 12 kutsusin ma teid võistleva mõistatuste lahendamises? Aitäh vastuste eest!

Lugege nüüd, kellele loos preemiaks raamatu määras:

1. LILIAN TUMMA, Sindi Keskkool.
2. ARNE KALDA, Kohtla-Järve 4. 8-kl. Kool.
3. VEIKKO JUNNO, Viljandi Internaatkool.
4. JURI ROSIN, Elva-Peedu.
5. TARMO PAJUNIIT, Simiste Algkool.
6. ULLI SÕNAJALG, Rägavere Algkool.
7. MARIKA RITSO, Tallinna 7. Keskkool.
8. ALLAN ORAV, Rakvere.

Täheke

ARVA ÄRA!

Esikaanel A. VENDERi joonistus „Oma lasteaial külas“.

ELKNU Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu ajakiri „Täheke“ nr. 3 – 1966. Toimetuse kolleegium: L. Lilleaas, I. Linnat, E. Lootsar, H. Pukk, L. Põhi, H. Raigna, Toimetaja H. Pukk. Kunstiline toimetaja E. Pikk. Toimetuse aadress: Tallinn, Toimetuse Kirjastus, Tallinn, Lauristini 1, tel. 422-28. Toimetuse aadress: Tallinn, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20.

Laduda antud 25. I 1966. Trükkida antud 28. II 1966. Trükitiary 55 000. Trükipoognaid 2. Arvutuspoognaid 2.86. MB-02912. Tellimise nr. 158. Trükkida „Oktoober“, Tallinn, Tartu mnt. 41. Ofsetipaber nr. 1, 100 gm², 60 X 90, 1/4. Tallinna Faberivabrik. Журнал «Звездочка». На эстонском языке. Издатель ЦК ЛКСМ Эстонии.



„Küll on tore talveilm!“ – joonistanud 5-aastane KATRIN NIINEPUU Valentina Tereškova nimelisest Tallinna 59. Lastepäevakodust.

TEEME LAHTI POSTIPAUNA!

KUIDAS ESIMENE KLASS TELLIS „TÄHEKESE“

Viisime läbi esimese klassi oktoobrilastega koon-
duse „Tellime „Tähekeste“ terveks aastaks“. Koon-
dusel esitasime muinasjutu „Maailma vaata-
jad“, mis ilmus ühes „Tähekeses“. Leal olid aga
kaasas kõik möödunud aasta „Tähekeste“ numb-
rid. Vaatasime pilte ja lugesime väikestele.
Kõik esimese klassi õpilased tahtsid tellida
„Tähekest“ ja töid raha kooli minu kätte, sest
olen oktoobrilaste tähekeste juht.

MERIKE UTSAL,
Kaarepere 8-kl. Kooli
IV klassi pioneer

OKTOOBRIKONNUS

Kui esimese klassi õpilased said rinda oktoobri-
laste tähekesed, oli meie koonduusel külas Helina
vanaema. Viis aastat tagasi tuli ta Ameerikast
Nõukogude Liitu elama. Helina vanaema jutus-
tas meile Ameerika laste elust. Mitte kõigil las-
tel ei ole seal hea. Eriti raske on neegritel, sest
paljud valged põlgavad neid.

MAARJA VALJAOTS,
M. Härma nim. Tartu 2. Keskkooli
IV klassi pioneer

SUUSASÖIT

Käin palju suusatamas. Iga kord kui suusatama
lähen, määrin suuski määrdega. Kui olen vali-
nud õige määrde, libisevad mul suusad hästi.
Tore on mäest alla sõita. Mõnikord ma kukun
ka.

JAAK TALTS,
Kiviõli 1. Keskkooli
II klassi õpilane



„Jää ja lumi kutsuvad!“ – joonistanud 5-aastane SIRJE LAINVÄE Raplast.



„Meie õue õunapuu“ – joonistanud 4-aastane KAIE LAINVÄE Raplast.